

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndob/109/2023
Identifikačné číslo spisu:	6123334465
Dátum vydania rozhodnutia:	07.08.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6123334465.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobkyne Správa služieb diplomatického zboru, a.s., Bratislava, Palisády 31, IČO: 35 822 163, zastúpenej advokátom JUDr. Ľubomírom Schweighoferom, Bratislava, Šafárikovo nám. 2, proti žalovanému Cirkevnému zboru Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku Bratislava Legionárska, Bratislava, Legionárska 4, IČO: 42 267 145, zastúpenému MCGA legal, s.r.o., Bratislava, Partizánska 2, IČO: 36 715 662, o zaplatenie 2 016 eur s príslušenstvom, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m na prejednanie a rozhodnutie sporu j e Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica listom z 18. septembra 2023 postúpil vec podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) Mestskému súdu Bratislava III ako súdu príslušnému na jej prejednanie. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasil a spis predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o kauzálnej príslušnosti podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Svoj nesúhlas odôvodnil tým, že žalobkyňa aj žalovaný sú vlastníkami, resp. spoluvlastníkmi susediacich nehnuteľností, pričom žalovaný ani po výzve žalobkyne neodpratal z pozemku žalobkyne stavebný odpad po vykonaných stavebných prácach na múre deliacom nehnuteľnosti sporových strán. Po márnom uplynutí určenej lehoty tak urobila sama žalobkyňa a náklady s tým spojené si uplatňuje od žalovaného titulom náhrady škody. Zdôraznil, že nejde o spor medzi podnikateľmi a medzi sporovými stranami neexistuje žiadny obchodný záväzkový vzťah, či už relatívny v zmysle § 261 ods. 1 a 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Obchodný zákonník“ alebo „ObZ“), absolútny (§ 261 ods. 6), alebo fakultatívny (§ 262 ObZ). Zároveň konanie nevyplyva z prvej a ani z druhej časti Obchodného zákonníka, a teda ide o občianskoprávny spor, ktorý nesúvisí s

podnikateľskou činnosťou jeho účastníkov. Keďže žalobkyňa sa podanou žalobou domáha voči žalovanému občianskoprávneho nároku, nie je založená kauzálna príslušnosť Mestského súdu Bratislava III a na prejednanie sporu je vecne a miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj Najvyšší súd SR) ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III (§ 43 ods. 2 CSP) po preskúmaní veci dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu je dôvodný.

3. Podľa § 11 ods. 1 zákona o upomínacom konaní, proti platobnému rozkazu môže žalovaný podať odpor, ktorý musí byť vecne odôvodnený. Podaním odporu sa platobný rozkaz zrušuje; to neplatí, ak bol odpor odmietnutý. Podaný odpor nemožno vziať späť.

4. Podľa § 14 ods. 1 zákona o upomínacom konaní, odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

5. Podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

6. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

7. Podľa § 12 ods. 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV príslušný Mestský súd Bratislava IV.

8. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

9. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

10. Zo spisu vyplýva, že žalobkyňa je vlastníčkou pozemku nachádzajúceho sa v bratislavskej mestskej časti Staré Mesto. Podielovým spoluvlastníkom susediaceho pozemku je žalovaný. V máji 2021 začal žalovaný vykonávať stavebné práce na obnovu ohradného múra Cintorína pri Kozej bráne, ktorý oddeľuje obe susediace nehnuteľnosti. Žalobkyňa tvrdí, že žalovaný nedodrжал ním oznámený harmonogram stavebných prác a zároveň bola na nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobkyne nahrnutá výkopová zemina, rôznorodý stavebný materiál a stavebný odpad z búracích prác. Žalobkyňa opakovane vyzývala žalovaného, aby jej nehnuteľnosť uviedol do pôvodného stavu, avšak žalovaný na výzvy nereagoval. Žalobkyňa preto sama, prostredníctvom svojho dodávateľa, zabezpečila vyčistenie časti nehnuteľnosti od stavebného odpadu z búracích a stavebných prác, realizovaných žalovaným a tiež úpravu nehnuteľnosti do pôvodného stavu. Výzvou zo dňa 17. februára 2023 žalobkyňa vyzvala žalovaného na úhradu faktúry za vyčistenie a úpravu časti nehnuteľnosti, vystavenej dňa 14. februára 2023 na sumu 2 016 eur, splatnej dňa 2. marca 2023, ktorú žalovaný neuhradil. Žalobkyňa za účelom uplatnenia tejto pohľadávky podala dňa 6. júna 2023 návrh na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní. Okresný súd Banská Bystrica ako súd kauzálny príslušný na upomínacie konanie (§ 2 zákona o upomínacom konaní) vydal 30. júna 2023 platobný rozkaz č. k. 5Up/1081/2023-37, ktorým žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni do 15 dní odo dňa doručenia tohto platobného rozkazu istinu 2 016 eur s úrokom z omeškania 12% ročne zo sumy 2 016 eur od 3. marca 2023 do zaplattenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky 40 eur, alebo aby v tej istej lehote podal odpor.

11. Proti platobnému rozkazu podal žalovaný včas odpor s vecným odôvodnením. Namietal, že žalobkyňa nereagovala na jeho žiadosť o súčinnosť a spoluúčasť na financovaní obnovy predmetného ohradného múra napriek tomu, že jeho poškodenie a nakláňanie sa bolo spôsobené zanedbaním sanácie základov pri výstavbe budovy Administratívneho centra DIPLOMAT pred cca 15-17 rokmi na nehnuteľnosti, ktorá je vo vlastníctve žalobkyne. Žalovaný poprel, že by na výzvy žalobkyne nijakým spôsobom nereagoval a poukázal na to, že v odpovedi na list zo dňa 17. februára 2023 navrhoval aj osobné stretnutie za účelom doriešenia celej záležitosti ohľadom sanácie ohradného múra a súvisiacej úpravy terénu dohodou, na čo však žalobkyňa nereagovala. Tvrdil tiež, že kontaktoval stavebnú firmu, ktorá sa podieľala na sanácii ohradného múra a vyzval ju, aby odpad odstránila a miesto upravila do pôvodného stavu. Žalovaný sa domnieval, že následné upratanie pozemku zabezpečila táto stavebná firma. Zdôraznil, že sám má voči žalobkyni pohľadávku vo výške 6 000 eur za podiel na nákladoch na opravu a rekonštrukciu ohradného múra na Cintoríne Kozia brána, ktorú žalobkyňa odmieta uhradiť, a ktorú si uplatňuje v tomto konaní ako kompenzačnú námietku podľa 152 CSP len do výšky žalobkyňou uplatneného nároku. Faktúru vystavenú žalobkyňou neuznáva nielen z vyššie uvedených dôvodov, ale aj preto, že z nej nie je možné určiť, akým spôsobom žalobkyňa vypočítala fakturovanú sumu a nie je zrejmé ani to, aké práce boli vykonávané. Žalovaný považuje za nespravodlivé, aby mu žalobkyňa fakturovala za úpravu terénu po prácach na sanácii ohradného múra, keď potreba takejto sanácie s najväčšou pravdepodobnosťou vznikla práve konaním žalobkyne pri výstavbe Administratívneho centra DIPLOMAT na pozemku žalobkyne.

12. Po podaní odporu žalovaným, žalobkyňa navrhla pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci v zmysle CSP, na základe čoho Okresný súd Banská Bystrica (bez bližšieho vysvetlenia) spor postúpil Mestskému súdu Bratislava III, ktorý s postúpením nesúhlasil, tvrdiac, že nejde o obchodnoprávny, prípadne iný spor v zmysle § 22 písm. a), § 23 písm. a), § 26 písm. a), § 27, § 28 písm. a) alebo § 29 CSP, na prejednanie ktorého by bol kauzálny príslušný.

13. Pre rozhodnutie tohto sporu o príslušnosť bolo zásadné vyriešiť otázku povahy sporu. Zo spisu vyplýva, že ide o spor medzi vlastníkmi susediacich nehnuteľností, ktorý priamo nesúvisí s podnikateľskou činnosťou žalobkyne. Žalovaný Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku Bratislava Legionárska je cirkevná organizácia, vedená v evidencii všetkých právnických osôb, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkví a náboženských spoločností, ak nepodliehajú inej evidencii alebo registrácii podľa § 19 ods. 1 zákona č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v znení neskorších predpisov, teda jednoznačne nepodnikateľský subjekt. Zároveň medzi stranami sporu neexistuje záväzkový vzťah, ktorý by bolo možné podľa ustanovení § 261 a § 262 ObZ posúdiť ako obchodný záväzkový vzťah, spravujúci sa ustanoveniami tretej časti Obchodného zákonníka. Najvyšší súd SR preto súhlasí s názorom Mestského súdu Bratislava III, že nie je založená jeho kauzálna príslušnosť na prejednanie a rozhodnutie danej veci. Nejedná sa totiž o spor obchodnoprávny (§ 22 CSP), zmenkový a šekový (§ 23 CSP), z nekalého súťažného konania a autorskoprávny (§ 26 CSP), z hospodárskej súťaže (§ 27 CSP), týkajúci sa rozhodcovského konania (§ 28 CSP), ani o spor z burzových obchodov (§ 29 CSP).

14. S prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, nebolo možné v danom štádiu konania (pri nachádzaní príslušnosti súdu na konanie o spore) dospieť k inému záveru ako k tomu, že sa jedná sa o spor občianskoprávny, na ktorého prejednanie a rozhodnutie je podľa § 12 ods. 2 a § 13 v spojení s § 15 ods. 1 CSP vecne a miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

15. Na základe uvedeného dospel Najvyšší súd SR k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný a na prejednanie a rozhodnutie predmetného sporu je príslušný Mestský súd Bratislava IV.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.